

Laboratorium

Ćwiczenie 8: Państwowy Rejestr Granic (PRG)

1. Podstawę prawną tworzenia, aktualizacji, weryfikacji, udostępniania danych oraz zakresu informacji gromadzonych w bazie danych PRG stanowi *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2021 r. w sprawie państwowego rejestru granic i powierzchni jednostek podziałów terytorialnych kraju* (Dz.U. 2021 r., poz. 1373).

<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20210001373>

2. Państwowy Rejestr Granic (PRG) **jest urzędową, referencyjną bazą danych stanowiącą podstawę dla innych systemów informacji przestrzennej, wykorzystujących dane dotyczące podziałów terytorialnych kraju oraz ewidencji miejscowości, ulic i adresów.**

3. W rejestrze PRG gromadzi się dane, obejmujące obszar całego kraju w zakresie przebiegu granic oraz powierzchni jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego kraju (tj. gmin, powiatów, województw), jednostek ewidencyjnych, obrębów ewidencyjnych, granic specjalnych, a także adresów i ich lokalizacji przestrzennej. Obok danych geometrycznych, do każdej jednostki administracyjnej przypisane są atrybuty opisowe, które zawierają m.in. informacje o nazwie jednostki oraz kodzie systemu TERYT.

W PRG gromadzi się informacje dotyczące przebiegu granic:

- a) państwa,
- b) granic zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa,
- c) granic jednostek ewidencyjnych oraz obrębów ewidencyjnych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy,
- d) granic rejonów statystycznych i obwodów spisowych,
- e) granic podziału kraju ze względu na właściwość miejscową:
 - sądów powszechnych: apelacyjnych, okręgowych oraz rejonowych,
 - wojewódzkich sądów administracyjnych,
- f) granic podziału kraju ze względu na właściwość miejscową prokuratur: regionalnych, okręgowych oraz rejonowych,
- g) granic podziału kraju ze względu na obszary działania służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych:
 - Policji, w tym komend wojewódzkich, Komendy Stołecznej, komend powiatowych (miejskich) i rejonowych oraz komisariatów,
 - Straży Pożarnej, w tym komend wojewódzkich i powiatowych (miejskich),

- Straży Granicznej, w tym oddziałów, placówek i dywizjonów,
- szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin,
- h) granic podziału kraju ze względu na właściwość miejscową organów i jednostek organizacyjnych administracji specjalnej:
 - archiwów państwowych,
 - urzędów skarbowych,
 - izb administracji skarbowej,
 - urzędów celno-skarbowych,
 - nadleśnictw,
 - regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych,
 - zarządów zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
 - regionalnych zarządów gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
 - urzędów morskich,
 - urzędów żeglugi śródlądowej i ich delegatur,
- i) granic pasa nadbrzeżnego, w tym ochronnego i technicznego,
- j) granic portów i przystani morskich,
- k) granic red,
- l) morskiej linii brzegowej,
- m) linii podstawowej morza terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej,
- n) granicy morza terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej,
- o) granicy wyłącznej strefy ekonomicznej,
- p) granic morskich wód wewnętrznych,
- q) granic strefy przyległej

W PRG gromadzi się informacje dotyczące pól powierzchni:

- a) terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa,
- c) jednostek ewidencyjnych oraz obrębów ewidencyjnych,
- d) obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej:

- morskich wód wewnętrznych,
- morza terytorialnego,
- wyłącznej strefy ekonomicznej,
- strefy przyległej;

4. Aktualizacja danych PRG w zakresie przebiegu granic oraz powierzchni jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału kraju odbywa się każdego roku według stanu na dzień 1 stycznia na podstawie aktów prawnych w sprawie tworzenia, łączenia, znoszenia i podziału jednostek podziału administracyjnego lub zmiany ich granic, bądź jest wynikiem modernizacji albo zmian w ewidencji gruntów i budynków na podstawie danych przekazanych przez powiat. Natomiast dane PRG dotyczące adresów i ich lokalizacji przestrzennej są aktualizowane na bieżąco w powiązaniu ze zmianami dokonywanymi w ewidencji miejscowości, ulic i adresów przez urzędy gmin.

5. Obraz kartograficzny bazy PRG jest wykorzystywany w serwisie www.geoportal.gov.pl, np. na **Geoportalu Krajowym**. Wizualizacja obiektów z bazy PRG dostępna jest też na geoportalach powiatowych,

6. Wizualizacja PRG jest udostępniana poprzez usługi WMS:

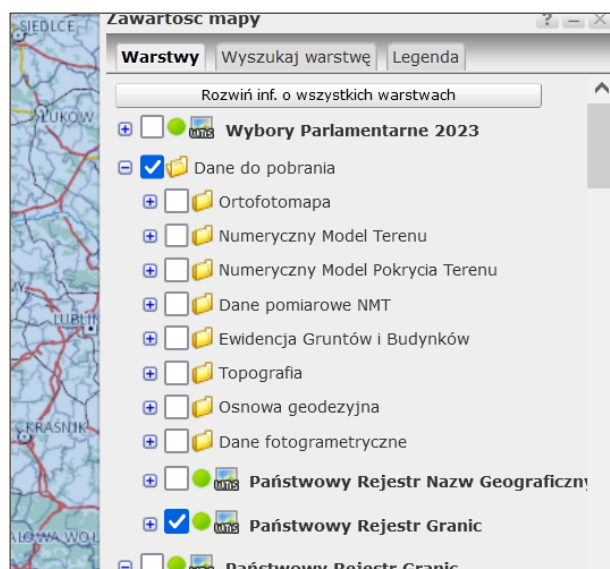
Granice administracyjne:

<https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/PZGIK/PRG/WMS/AdministrativeBoundaries>

Adresy:

<https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/ext/KrajowaIntegracjaNumeracjiAdresowej>

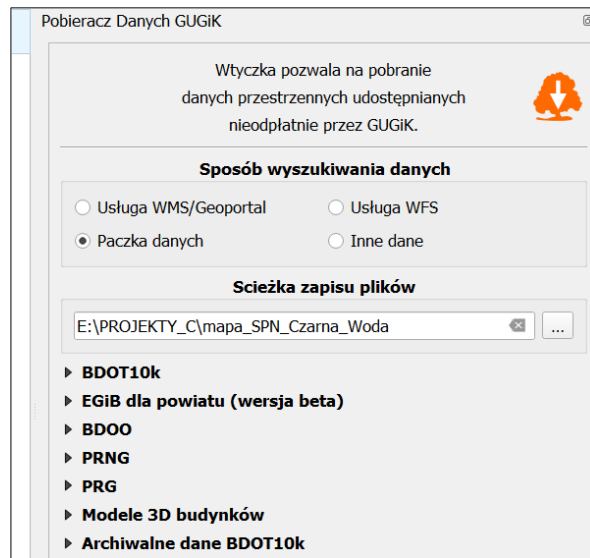
7. PRG można pobrać jako paczkę danych poprzez Geoportal Krajowy mapy.geoportal.gov.pl z zakładki **Dane do pobrania** → **Państwowy Rejestr Granic**

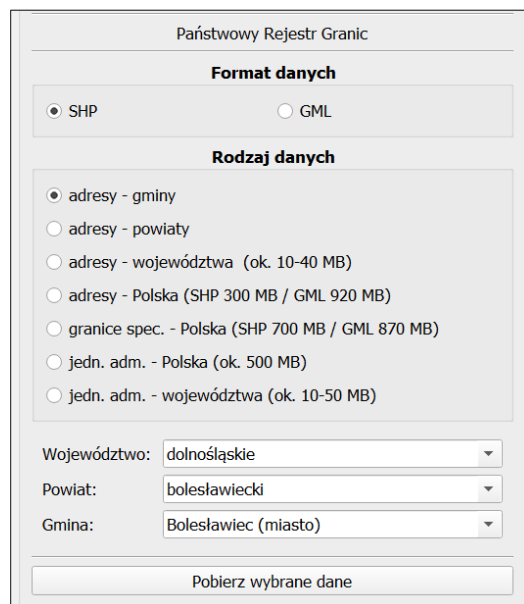
Dane można pobrać w różnych konfiguracjach:

- dla całej Polski (adresy i ulice, granice administracyjne, jednostki administracyjne),
- dla wybranego województwa (adresy i ulice, granice administracyjne),
- dla wybranego powiatu (adresy i ulice wg powiatów),
- dla wybranej gminy (adresy i ulice wg gmin).

PRG można pobrać także z poziomu programu QGIS z użyciem wtyczki **Pobieracz Danych GUGiK**.

Wtyczką można pobrać PRG w następujących konfiguracjach:

Praca do wykonania znajduje się na formularzu sprawozdania:

SPRAWOZDANIE

Geografia, semestr III, studia II°

Cyfrowe bazy danych przestrzennych

Rok akademicki: 2022-2023

Imię i nazwisko:.....

Ćwiczenie 8: Państwowy Rejestr Granic (PRG)

1. Pobierz z PRG **Jednostki administracyjne dla Polski** oraz **Granice specjalne dla Polski** a następnie rozpakuj pobrane katalogi. (UWAGA: dane będą ważyły ponad 1 GB)
2. Na podstawie danych zawartych w katalogu z jednostkami administracyjnymi wykonaj mapę podziału administracyjnego dla wybranego województwa – zaprezentuj granice województwa, powiatów i gmin tak aby graficznie dało się je rozróżnić.
3. Na podstawie danych zawartych w katalogu z granicami specjalnymi sprecyzuj w zasięgu jakiego/jakiej:
 - urzędu skarbowego,
 - nadleśnictwa,
 - zarządu Zlewni Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
 - komendy rejonowej policji,
 - archiwum państwowego,
 - sądu rejonowego,
 - urzędu celno-skarbowego

znajduje się adres Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych UJK (ul. Uniwersytecka 7).

Twoje spostrzeżenia:

.....
.....
.....
.....
.....